

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU (sediul Buiucani)
MD-2004, mun. Chișinău, str. Mihai Viteazul 2, bir. 617

Curtea Constituțională a RM
Mun. Chișinău,
Str. Alexandru Lăpușneanu nr.28

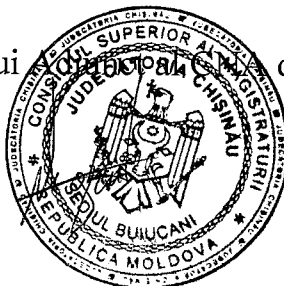
nr.dos.4-729/17
07.07.2017

Judecătoria Chișinău(sediul Buiucani), în baza încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate din 03 iulie 2017, Vă expediază pentru examinare Sesizarea privind Excepția de Neconstituționalitate prezentată în conformitate cu art.135 alin.1 lit.a) și lit.g) din Constituție.

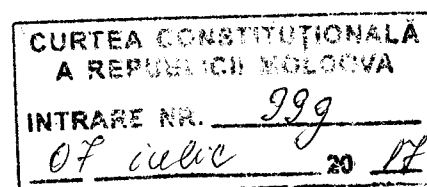
Anexă: - Sesizarea privind Excepția de Neconstituționalitate prezentată în conformitate cu art.135 alin.1 lit.a) și lit.g) din Constituție - pe 05 file.

- Încheierea de ridicare a excepției de neconstituționalitate din 03.07.2017 pe 04 file
- Copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr.9 din 24 iunie 2017 pe 02 file
- Copia Deciziei Directorului din 24 iunie 2017 pe 01 file
-

Judecător

Negru Alexandru

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

SEIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I – AUTORUL SESIZĂRII

Judecătorul Judecătoriei Chişinău sediul Buiucani.

1. Nume - Negru 2. Prenume - Alexandru
3. Funcţia - judecător al Judecătoriei Chişinău sediul Buiucani,
4. Adresa Mun. Chişinău str. Mihai Viteazul 2 bir. 617
5. Tel./fax mobil: fix/fax 022 295119 email: alecsn05@gmail.com

II – OBIECTUL SESIZĂRII

12.

Prin prezenta sesizare se propune Curții, verificarea constituționalității sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC și corespunderii acesteia cu prevederile art. art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova.

Art. 401 alin. (1) CC stabilește: contravențiile prevăzute la art.264, 312, 313, 313¹, 313³, 314, 314¹, 315, 316 și 350² se examinează de Centrul Național Anticorupție. Contravențiile prevăzute la art.291²–291⁹ se examinează de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Centrului Național Anticorupție. (2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul, directorii adjuncți ai Centrului Național Anticorupție, șefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia și adjuncții lor, precum și șeful și șeful adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Centrului Național Anticorupție, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.291²–291⁹ – doar șeful și șeful adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC stabilește că instanța de judecată este competentă să examineze 1) toate cazurile cu privire la contravenții, cu excepția celor atribuite de prezentul cod competenței unor alte organe, precum și: c) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții.

Art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC prevede că examinarea cauzelor contravenționale de către autoritățile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d) se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua. (2) După examinarea cauzei contravenționale, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza) emite decizia asupra cauzei.

Examinarea de către instanța de judecată, a chestiunii de aplicare a unei sancțiuni complemenatre, separat de fondul cauzei contravenționale, constituie un nonsens juridic, contravine sensului art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC și principiului nemijlocirii judecării cauzei contravenționale și implicit violează drepturile fundamentale recunoscute prin art. art. 20, 21 inclusiv art. 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova precum și art 6 CEDO. Ori, în acest caz instanța de judecată este ținută de decizia emisă de agentul constator, prin care justițiabilul deja a fost recunoscut vinovat și sancționat cu amendă pentru fapta sa și doar urmează să aplice acestuia, în mod automat, fără a avea posibilitate de a examina cauza contravențională, sancțiunea privării de dreptul de a deține o anumită funcție.

Această situație (necesitatea examinării de către instanțele de judecată a chestiunii de aplicare a unei sancțiuni complemenatre, separat de fondul unei cauze contravenționale care deja este soluționată/examinată de o altă autoritate (prin efectul emiterii deciziei pe marginea cauzei contravenționale, potrivit art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC) apare datorită includerii sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în conținutul art. 401 alin. (1) CC. Ori, așa cum a fost menționat anterior, art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC stabilește că examinarea cauzei contravenționale presupune emiterea deciziei pe marginea acesteia. Deci din momentul emiterii deciziei, cauza se consideră examinată, o altă autoritate nemaifiind în drept să o examineze.

În asemenea circumstanțe, este cert faptul că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC intră în coliziune cu prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC care stabilește că instanța de judecată este competentă să examineze cazurile cu privire la contravenții în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții și aduce o atingere nerezonabilă drepturilor fundamentale recunoscute prin art. art. 20, 21, 54 din constituție și este contrară art. 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova precum și art. 6 CEDO.

III – CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

La 24 iunie 2017 CNA a întocmit în privința lui Guțuțui Veaceslav procesul verbal nr. 9 de constatare a contravenției stabilite de art. 313 CC al RM.

În urma examinării acestui proces verbal, Directorul Adjunct al CNA, la 24 iunie 2017 a emis o decizie de aplicare a sancțiunii contravenționale. Potrivit acesteia cet. Guțuțui Veaceslav, pentru comiterea contravenției stabilite de art. 313 CC i-a fost aplicată sancțiune contravențională - amendă în valoare de 5000 lei. Astfel cauza contravențională a fost examinată.

La 30 iunie 2017 CNA a formulat un demers în adresa judecătoriei Chișinău sediul Buiucani prin care solicită soluționarea chestiunii referitoare la aplicarea în privința lui Guțuțui Veaceslav a sancțiunii de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 9 din 24 iunie 2017 și a deciziei din 24 iunie 2017.

Se reține că potrivit art. 453 CC în termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz: a) dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție; b) fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC instanța de judecată este competentă să examineze 1) toate cazurile cu privire la contravenții, cu excepția celor atribuite de prezentul cod competenței unor alte organe, precum și: c) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții.

Această normă, în special sintagma „precum și:” în viziunea semnatarului denotă competența exclusivă a instanțelor de judecată la examinarea: a) cauzele contravenționale în privința minorilor; b) cauzele contravenționale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318¹, 320, 336; b1) cauzele contravenționale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrângere prevăzute la art.432 lit.a) și e); c) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni dintre cele care urmează: - privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deține anumite funcții; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunității; - arestul contravențional; d) cauzele contravenționale în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează: – expulzarea; – demolarea construcției neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor; – confiscarea specială;

A contrario, norma de la art. 401 alin. (1) CC atribuie competența de examinare a contravențiilor prevăzute la art.264, 312, 313, 313¹, 313³, 314, 314¹, 315, 316 și 350² la Centrul Național Anticorupție.

În asemenea circumstanțe, este cert faptul că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC intră în coliziune cu prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC care stabilește că instanța de judecată este competentă să examineze cazurile cu privire la contravenții în care agentul constator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții.

La caz, această coliziune a două norme stabilite de o lege organică, a făcut posibilă examinarea cauzei contravenționale de către Directorul Adjunct al CNA și punerea instanței de judecată în situația de a aplica automat, o anumită sancțiune fără a putea să se expună asupra fondului cauzei, fără posibilitatea de a da apreciere probatoriului administrat în contradictoriu și cercetat nemijlocit în ședință de judecată publică cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale.

Această situație (necesitatea examinării de către instanțele de judecată a chestiunii de aplicare a unei sancțiuni complementare, separat de fondul unei cauze contravenționale care deja este soluționată/examinată de o altă autoritate (prin efectul emiterii deciziei pe marginea cauzei contravenționale, potrivit art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC) apare datorită includerii sintagmei „

(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în conținutul art. 401 alin. (1) CC. Ori, așa cum a fost menționat anterior, art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC stabilește că examinarea cauzei contravenționale presupune emiterea deciziei pe marginea acesteia. Deci din momentul emiterii deciziei cauza se consideră examinată.

Este relevant faptul că reieșind din prevederile art. 453 CC în termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz: a) dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție; b) fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

Se reține că în condițiile în care cauza contravențională a fost examinată prin decizia emisă de directorul adjunct al CNA la 24 iunie 2017, se impune restituirea cauzei și demersului CNA în adresa ultimului, fără examinare, ori cauza este deja soluționată.

O idee similară reiese și din sensul recomandării CSJ nr. 57 din 29 noiembrie 2013 cu privire la examinarea cauzei contravenționale, în care au fost abordate aceleași aspecte prin perspectiva competenței de soluționare a chestiunilor referitoare la soarta corpurilor delictive. Astfel, în această recomandare este menționat că „nu poate fi soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive separat de hotărîrea prin care s-a soluționat cauza contravențională de către autoritatea respectivă. În cazul existenței corpurilor delictive, agentul constatatator urmează să expedieze cauza contravențională pentru judecare în instanța de judecată, însă, în cazul în care agentul constatatator își asumă obligația de a examina cauza contravențională în fond, el este obligat să se pronunțe și asupra corpurilor delictive. Dacă agentul constatatator, examinînd în fond cauza contravențională, nu se pronunță asupra corpurilor delictive și sesizează instanța de judecată pentru rezolvarea chestiunilor cu privire la corpurile delictive, instanța, printr-o încheiere motivată, restituie cauza contravențională, fără examinare, agentului constatatator, care urmează să se pronunțe și asupra corpurilor delictive”.

Se atestă că, în speță, problema ridicată de solicitarea CNA este similară cu cea abordată în recomandarea nr. 57.

Practica judiciară de soluționare a acestor chestiuni nu este uniformă, ori se atestă cazuri cînd magistrații primesc în procedură asemenea demersuri și le soluționează rezumîndu-se în a aplica automat sancțiunea stabilită de articolul 313 CC, precum și cazuri în care cauzele contravenționale sunt restituite în adresa agentului constatatator fără examinare.

Semnatarul consideră că nici una din opțiunile enunțate nu reprezintă soluții corecte în situația descrisă. Ori și într-un caz și în altul, drepturile subiective ale justițiabilului rămîn lezate, prin examinarea cauzei sale de către o autoritate, alta decît instanța de judecată. În cazul în care se primește cauza spre examinare (453 b) CC) instanța este în contradicție cu art. 452 CC fiind ținută de efectele deciziei emise de agentul constatatator, iar dacă restituie cauza fără examinare, este incertă valabilitatea sancțiunii aplicate de agentul constatatator.

La caz, încercarea de a lua oricare din cele două soluții stabilite de art. 453 lit. a) și b) CC implică luarea unei anumite poziții vis a vis de decizia emisă de agentul constatatator potrivit art. 401 alin. (1) și (2) CC. Ori, în primul rînd instanța urmează să verifice propria competență în examinarea chestiunii cu care a fost sesizată de agentul constatatator.

În condițiile în care sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC, este în coliziune cu prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC care stabilește competența exclusivă a instanțelor de judecată la examinarea cazurilor cu privire la contravenții în care agentul constatatator, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții (inclusiv cea de la art. 313 CC), soluționarea problemei enunțate la alineatul precedent este imposibilă și reprezintă un exercițiu logic vicios.

Din aceste motive, soluționarea chestiunii referitoare la neconstituționalitatea sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC este

indispensabilă pentru luarea unei decizii referitoare la primirea sau nu a cauzei nr. 4-729/17 în procedură.

V – EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14

Art. 20 din Constituție - accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Art. 21 din Constituție - Prezumția nevinovăției

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Art. 54 din Constituție - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Art. 114 din Constituție – Înfătuirea Justiției

Justiția se desfășurează în numele legii numai de instanțele judecătorești.

Articolul 115 din Constituție - Instanțele judecătorești

(1) Justiția se desfășurează prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.

(2) Pentru anumite categorii de cauze pot funcționa, potrivit legii, judecătorii specializate.

(3) Înființarea de instanțe extraordinare este interzisă.

(4) Organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

Art. 117 din Constituție - Caracterul public al dezbaterilor judiciare

În toate instanțele judecătorești ședințele de judecată sînt publice. Judecarea proceselor în ședință închisă se admite numai în cazurile stabilite prin lege, cu respectarea tuturor regulilor de procedură.

La caz, coliziunea dintre cele două norme stabilite de o lege organică, a făcut posibilă examinarea cauzei contravenționale de către Directorul Adjunct al CNA și punerea instanței de judecată în situația de a aplica automat, o anumită sancțiune.

Cele enunțate anterior îmi permit să afirm că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC este în contradicție cu prevederile art. 20 și 21 din Constituție care stabilesc faptul că: oricare persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime; că nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție; și că persoana acuzată de un delict, este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Ori, coliziunea dintre sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC și art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC, în actuala accepțiune a Codului Contravențional, privează justițiabilul (care riscă aplicarea sancțiunii cu privire de dreptul de a deține o anumită funcție), de dreptul subiectiv de a beneficia de examinarea cauzei sale de către instanța de judecată cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale referitoare la contradictorialitate, nemijlocire, apărare etc., oferite acestuia de art. 452, 455 CC și care, per ansamblu se referă la dreptul la un proces echitabil și la un tribunal independent constituit potrivit prevederilor legii (drepturi subiective garantate de art. 20 din Constituție coroborat cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC).

În speță, acceptarea și primirea spre examinare de către instanță a demersului formulat de CNA, va avea ca efect și lezarea dreptului subiectiv care derivă din art. 21 din Constituție. Ori, în condițiile în care cauza a fost deja soluționată/examinată de către agentul constatat, instanța nu va putea disconsidera decizia în cauză, iar justițiabilul nu va mai avea posibilitatea de a-și vedea dovedită vinovăția în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. În acest sens, se reține că acest drept subiectiv, îi este oferit ultimului de art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC, care la caz, nu urmează a fi privit doar ca o simplă atribuție a instanței de judecată, ci și ca un drept al persoanei și anume, dreptul de a beneficia de examinarea cauzei sale de către instanța de judecată și nu de CNA.

În cauza *Öztürk vs Germania* (cererea 8544/79 par. 49, 50, 52, 54) CtEDO a menționat că statele contractante, în procesul de realizare a rolului lor de gardieni ai interesului public, nu sunt limitate, în dreptul de a stabili sau de a menține o distincție între diferite tipuri de infracțiuni în cadrul dreptului intern, aceasta nu înseamnă însă, că această distincție este determinantă în sensul Convenției.

Excluderea de către legiuitor a anumitor fapte de sub incidența materiei penale (în cadrul dreptului intern) poate servi uneori interesului individului și imperativului de bună administrare a justiției, mai ales în cazul în care autoritățile judiciare sunt „descărcate” de sarcina de a combate abateri numeroase dar de mică importanță, cum ar fi cele referitoare la regulile obligatorii traficului rutier.

Cu toate acestea Curtea a indicat că acceptarea acestei distincții în fața ei, ar permite statelor părți ca, prin atribuirea calificativului de „administrative” (în speța noastră contravențională) în detrimentul calificativului de „penale”, să se eschiveze de la aplicarea rigorilor convenționale fundamentale impuse de art. 6 și 7 din convenție. Ori, aplicarea acestor norme convenționale ar fi subordonată voinței suverane a statelor, fapt care ar putea duce la consecințe contrare obiectului și scopului convenției.

La paragraful 50 din aceeași hotărâre Curtea proclamând autonomia noțiunii de materie penală în sensul convenției, reiterează criteriile stabilite anterior în cauza *Engel vs Olanda* după care urmează a fi examinată o anumită normă de incriminare pentru a stabili dacă aceasta face sau nu, parte din materia penală.

Aceste criterii (din cauza *Engel*) sunt: natura însăși a infracțiunii, care în viziunea Curții constituie un element cu greutate, gradul de severitate al sancțiunii la care se expune individul prin derogarea de la norma de conduită.

În cauza *Anghel vs. Romania* (Hotărârea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (*Öztürk împotriva Germaniei*, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menționat că încadrarea de contravenție dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 din Convenție, indicațiile pe care le oferă dreptul intern neavând decât o valoare relativă. În paragraful 51 din aceeași hotărâre Curtea a menționat că în ciuda naturii bănești a sancțiunii efectiv aplicate reclamantului, suma sa mică și natura civilă a legii de pedepsire a contravenției respective, procedura în cauză poate fi asimilată unei proceduri penale. În acest sens, a fost reținut că dispoziția a cărei încălcare a fost atribuită reclamantului avea un caracter general și nu se adresa unui anumit grup de persoane ci tuturor cetățenilor; ea le

impunea un anumit comportament și însoțea această cerință cu o sancțiune care încerca în același timp să descurajeze și să pedepsească (*mutatis mutandis*, Öztürk citat anterior).

Aplicînd la speță aceste constatări și principii jurisprudențiale, conchid că este fără echivoc că statului, reieșind din caracterul normei de incriminare, dar și din natura sancțiunii stabilite de norma de la art. 313 CC, îi revine obligația, de a asigura examinarea faptelor incriminate de această normă, cu respectarea tuturor rigorilor care derivă din art. 6 CEDO și art. 20 din Constituție.

Includerea sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în art. 401 alin (1) CC determină îngrădirea dreptului justițiabililor la accesul la justiție. Ori, prin efectul art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC acestora (persoanelor bănuite de comiterea faptei contravenționale stabilite de art. 313 CC) le este oferit dreptul de a le fi examinată cauza de către instanța de judecată (art. 20 Constituție și 6 CEDO), iar art. 401 alin. (1) CC le îngrădește acest drept.

Consider că poziția legiuitorului pe marginea acestei chestiuni este ambiguă dacă nu contradictorie și nu poate fi fondată pe necesitatea descărcării autorităților judiciare de examinare a cauzelor contravenționale stabilite de art. 313 CC. Ori, s-a menționat că legiuitorul prin adoptarea normei de la art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC a decis că examinarea acestei categorii de cazuri ține de competența instanțelor de judecată. Revenirea asupra chestiunii respective prin includerea sintagmei enunțate anterior în art. 401 alin. (1) CC și îngrădirea prin aceasta a dreptului justițiabilului la acces la justiție, este contrară prevederilor art. 54 alin. (1), (2) și (3) din Constituția RM care garantează că: (1) în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, (2) exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngerii decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției și (3) prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

Raționamentele enunțate anterior îmi permit să apreciez că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC contravine și prevederilor art. 114 coroborat cu art. 115 alin. (1) și (4) din Constituție, care stipulează că justiția se desfășurează în numele legii numai de instanțele judecătorești (Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătoria) indicînd în același timp că organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

Menționez că, în situația în care art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC stabilește competența exclusivă a instanțelor de judecată la examinarea cauzelor contravenționale în care agentul constatat propune aplicarea sancțiunii cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții, iar art. 313 din CC prevede o astfel de sancțiune, existența sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în art. 401 alin. (1) CC (care prin sine însuși acordă dreptul CNA de a soluționa cauze intentate potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 313 CC), încalcă prevederile art. 114, 115 alin. (1) și (4) din Constituție coroborat cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC. Ori, din moment ce a fost stabilită competența exclusivă a instanței de judecată la examinarea unei categorii de cauze, aceasta nu mai poate fi atribuită în competența unor alte autorități.

Luînd în calcul argumentele enunțate anterior apreciez că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC este în contradicție și cu prevederile art. 117 din Constituție. Ori, așa cum a fost deja specificat, atribuirea dreptului de examinare a cauzelor contravenționale inițiate potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 313 CC, în competența CNA, în condițiile în care în același timp, art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC

stabilește competența exclusivă a instanțelor de judecată de examinare a unor asemenea cauze, privează justițiabilul de dreptul subiectiv pe care i-l oferă art. 117 din Constituție, anume de a beneficia de un proces public, în fața instanței de judecată.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În temeiul argumentelor enunțate, judecătorul judecătoriei Chișinău sediul Buiucani solicită soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC și verificarea corespunderii acestei norme, cu prevederile art. art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova.

VI - LISTA DOCUMENTELOR

- 1) Copia încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate.
- 2) Copia procesului verbal cu privire la contravenție nr. 9 din 24 iunie 2017 și copia Deciziei Directorului Adjunct al CNA din 24 iunie 2017.

VIII - DECLARAȚIA ȘI SEMNATURA

18. Declar pe onoare ca informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

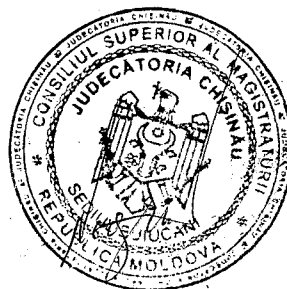
Notă:

Prezenta sesizare și sau anexele pot conține date cu caracter personal ce urmează a fi protejate la prelucrarea acestora.

Operator: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) nr. 0000208-001, 0000208-002 și 0000208-003

Întocmit în mun. Chișinău, la 05 iulie 2017

Judecător al judecătoriei Chișinău sediul Buiucani

Negru Alexandru

ÎNCHIEIERE

03 iulie 2017

mun. Chișinău

Judecătorul judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani, Negru Alexandru, studiind în ordinea art. 453 Cod Contravențional solicitarea CNA privind aplicarea în privința lui Guțuțui Veaceslav a sancțiunii complementare obligatorii – privarea de dreptul de a ocupa o anumită funcție, a

Constatat

La 24 iunie 2017 CNA a întocmit în privința lui Guțuțui Veaceslav procesul verbal nr. 9 de constatare a contravenției stabilite de art. 313 CC al RM.

În urma examinării acestui proces verbal, Directorul Adjunct al CNA, la 24 iunie 2017 a emis o decizie de aplicare a sancțiunii contravenționale. Potrivit acesteia cet. Guțuțui Veaceslav, pentru comiterea contravenției stabilite de art. 313 CC i-a fost aplicată amendă în valoare de 5000 lei. Astfel cauza contravențională a fost examinată.

La 30 iunie 2017 CNA a formulat un demers în adresa judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani prin care solicită soluționarea chestiunii referitoare la aplicarea în privința lui Guțuțui Veaceslav a sancțiunii de privare de dreptul de a ocupa anumite funcții în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 9 din 24 iunie 2017 și a deciziei din 24 iunie 2017.

Se reține că potrivit art. 453 CC în termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz: a) dispune returnarea după competență a dosarului cu privire la contravenție; b) fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

Potrivit art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC instanța de judecată este competentă să examineze 1) toate cazurile cu privire la contravenții, cu excepția celor atribuite de prezentul cod competenței unor alte organe, precum și: c) cauzele contravenționale în care agentul constatat, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții.

Această normă, în special sintagma „precum și:” în viziunea semnatarului denotă competența exclusivă a instanțelor de judecată la examinarea: a) cauzele contravenționale în privința minorilor; b) cauzele contravenționale prevăzute la art.61, 63–66, 316–318¹, 320, 336; b1) cauzele contravenționale în cadrul cărora au fost dispuse măsurile procesuale de constrângere prevăzute la art.432 lit.a) și e); c) cauzele contravenționale în care agentul constatat, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni dintre cele care urmează: - privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate; - privarea de dreptul de a deține anumite funcții; - privarea de dreptul special; - munca neremunerată în folosul comunității; - arestul contravențional; d) cauzele contravenționale în care agentul constatat, procurorul propun aplicarea unei măsuri de siguranță dintre cele care urmează: – expulzarea; – demolarea construcției neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor; – confiscarea specială;

În altă ordine de idei, se reține că potrivit art. 401 alin. (1) CC contravențiile prevăzute la art.264, 312, **313**, 313¹, 313³, 314, 314¹, 315, 316 și 350² se examinează de Centrul Național Anticorupție. Contravențiile prevăzute la art.291²–291⁹ se examinează de Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Centrului Național Anticorupție. (2) Sînt în drept să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni directorul, directorii

adjuncți ai Centrului Național Anticorupție, șefii subdiviziunilor teritoriale ale acestuia și adjuncții lor, precum și șeful și șeful adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor al Centrului Național Anticorupție, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.2912-2919 – doar șeful și șeful adjunct al Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

Se reține că potrivit art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC examinarea cauzelor contravenționale de către autoritățile prevăzute la art.393 alin.(1) lit.b)–d) se efectuează cu respectarea prevederilor capitolelor I–VI din cartea a doua. (2) După examinarea cauzei contravenționale, autoritatea competentă (persoana abilitată să examineze cauza) emite decizia asupra cauzei.

Se reține că în speță procesul verbal nr. 9 din 24 iunie 2017 a fost examinat deja de CNA prin decizia de stabilire a sancțiunii contravenționale din aceeași dată. Ori, prin decizia respectivă agentul constatat, încadrând faptele lui Guțuțui Veaceslav potrivit art. 313 CC, a aplicat în privința acestuia sancțiunea contravențională - amenda contravențională în cuantum de 100 UC.

Examinarea de către instanța de judecată, a chestiunii de aplicare a unei sancțiuni complementare, separat de fondul cauzei contravenționale, constituie un nonsens juridic, contravine sensului art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC și principiului nemijlocirii judecării cauzei contravenționale și implicit violează drepturile fundamentale recunoscute prin art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova precum și prin art 6 CEDO. Ori, în acest caz instanța de judecată este ținută de decizia emisă de agentul constatat, prin care justițiabilul deja a fost recunoscut vinovat și sancționat cu amendă pentru fapta sa și doar urmează să aplice acestuia, în mod automat, fără a avea posibilitate de a examina cauza contravențională, sancțiunea privării de dreptul de a deține o anumită funcție, fapt care este contrar normelor constituționale enunțate.

Această situație (necesitatea examinării de către instanțele de judecată a chestiunii de aplicare a unei sancțiuni complementare, separat de fondul unei cauze contravenționale care deja este soluționată/examinată de o altă autoritate (prin efectul emiterii deciziei pe marginea cauzei contravenționale, potrivit art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC), apare datorită includerii sintagmei, „ (...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în conținutul art. 401 alin. (1) CC. Ori, așa cum a fost menționat anterior, art. 447¹ alin. (1) și (2) din CC stabilește că examinarea cauzei contravenționale presupune emiterea deciziei pe marginea acesteia. Deci din momentul emiterii deciziei cauza se consideră examinată.

În asemenea circumstanțe, este cert faptul că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC intră în coliziune cu prevederile art. art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC care stabilește că instanța de judecată este competentă să examineze cazurile cu privire la contravenții în care agentul constatat, procurorul propun aplicarea unei sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții.

La caz, această coliziune a două norme stabilite de o lege organică, a făcut posibilă examinarea cauzei contravenționale de către Directorul Adjunct al CNA și punerea instanței de judecată în situația de a aplica automat, o anumită sancțiune.

Cele enunțate anterior îmi permit să afirm că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC este în contradicție cu prevederile art. 20 și 21 din Constituție care stabilesc faptul că: oricare persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime; că nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție; și că persoana acuzată de un delict, este prezumată nevinovată până când

vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Ori, coliziunea dintre sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC și art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC, în actuala accepțiune a Codului Contravențional, privează justițiabilul (care riscă aplicarea sancțiunii cu privare de dreptul de a deține o anumită funcție), de dreptul subiectiv de a beneficia de examinarea cauzei sale de către instanța de judecată cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale referitoare la contradictorialitate, nemijlocire, apărare etc., oferite acestuia de art. 452, 455 CC și care per ansamblu se referă la dreptul la un proces echitabil și la un tribunal independent constituit potrivit prevederilor legii (drepturi subiective garantate de art. 20 din Constituție coroborat cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC).

În speță, acceptarea și primirea spre examinare de către instanță a demersului formulat de CNA, va avea ca efect lezarea dreptului subiectiv care derivă din art. 21 din Constituție. Ori, în condițiile în care cauza a fost deja soluționată/examinată de către agentul constator, instanța nu va putea disconsidera decizia în cauză, iar justițiabilul nu va mai avea posibilitatea de a-și vedea dovedită vinovăția în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale. În acest sens, se reține că acest drept subiectiv, îi este oferit ultimului de art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC, care la caz, nu urmează a fi privit doar ca o simplă atribuție a instanței de judecată, ci și ca un drept al persoanei și anume, dreptul de a beneficia de examinarea cauzei sale de către instanța de judecată și nu de CNA.

Menționez că în cauza Öztürk vs Germania (cererea 8544/79 par. 49, 50, 52, 54) CtEDO a menționat că statele contractante, în procesul de realizare a rolului lor de gardieni ai interesului public, nu sunt limitate, în dreptul de a stabili sau de a menține o distincție între diferite tipuri de infracțiuni în cadrul dreptului intern, aceasta nu înseamnă însă, că această distincție este determinantă în sensul Convenției.

Excluderea de către legiuitor a anumitor fapte de sub incidența materiei penale (în cadrul dreptului intern) poate servi uneori interesului individului și imperativului de bună administrare a justiției, mai ales în cazul în care autoritățile judiciare sunt „descărcate” de sarcina de a combate abateri numeroase dar de mică importanță, cum ar fi cele referitoare la regulile obligatorii traficului rutier.

Cu toate acestea Curtea a indicat că acceptarea acestei distincții în fața ei, ar permite statelor părți ca, prin atribuirea calificativului de „administrative” (în speța noastră contravențională) în detrimentul calificativului de „penale”, să se eschiveze de la aplicarea rigorilor convenționale fundamentale impuse de art. 6 și 7 din convenție. Ori, aplicarea acestor norme convenționale ar fi subordonată voinței suverane a statelor, fapt care ar putea duce la consecințe contrare obiectului și scopului convenției.

La paragraful 50 din aceeași hotărâre Curtea proclamând autonomia noțiunii de materie penală în sensul convenției, reiterează criteriile stabilite anterior în cauza Engel vs Olanda după care urmează a fi examinată o anumită normă de incriminare pentru a stabili dacă aceasta face sau nu, parte din materia penală.

Aceste criterii (din cauza Engel) sunt: natura însăși a infracțiunii, care în viziunea Curții constituie un element cu greutate, gradul de severitate al sancțiunii la care se expune individul prin derogarea de la norma de conduită.

În cauza Anghel vs. Romania (Hotărârea din 4 octombrie 2007, par. 50) cu referire la cauza (Öztürk împotriva Germaniei, Hotărârea din 21 februarie 1984, seria A nr. 73, pag. 19, par. 52) Curtea a menționat că încadrarea de contravenție dată de dreptul intern nu este hotărâtoare în sensul aplicabilității art. 6 din Convenție, indicațiile pe care le oferă dreptul

intern neavând decât o valoare relativă. În paragraful 51 din aceeași hotărârie Curtea a menționat că în ciuda naturii bănești a sancțiunii efectiv aplicate reclamantului, suma sa mică și natura civilă a legii de pedepsire a contravenției respective, procedura în cauză poate fi asimilată unei proceduri penale. În acest sens, a fost reținut că dispoziția a cărei încălcare a fost atribuită reclamantului avea un caracter general și nu se adresa unui anumit grup de persoane ci tuturor cetățenilor; ea le impunea un anumit comportament și însoțea această cerință cu o sancțiune care încerca în același timp să descurajeze și să pedepsească (mutatis mutandis, Öztürk citat anterior).

Aplicând la speță aceste constatări și principii jurisprudențiale, reieșind din caracterul normei de incriminare, dar și din natura sancțiunii stabilite de norma de la art. 313 CC, în condițiile în care art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC stabilește cu certitudine competența instanței de judecată la examinarea cauzelor contravenționale inițiate potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 313 CC, conchid că este fără echivoc că statului îi revine obligația, de a asigura examinarea faptelor incriminate de această normă, cu respectarea tuturor rigorilor care derivă din art. 6 CEDO și art. 20 din Constituție.

Includerea sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” în art. 401 alin (1) CC determină îngrădirea dreptului justițiabililor la accesul la justiție. Ori, prin efectul art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC acestora (persoanelor bănuite de comiterea faptei contravenționale stabilite de art. 313 CC) le este oferit dreptul de a le fi examinată cauza de către instanța de judecată (art. 20 Constituție și 6 CEDO), iar art. 401 alin. (1) CC le îngreuează acest drept.

Consider că poziția legiuitorului pe marginea acestei chestiuni este ambiguă dacă nu contradictorie și nu poate fi fondată pe necesitatea descărcării autorităților judiciare de examinare a cauzelor contravenționale stabilite de art. 313 CC. Ori, s-a menționat că legiuitorul prin adoptarea normei de la art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC a decis că examinarea acestei categorii de cazuri ține de competența instanțelor de judecată. Revenirea asupra chestiunii respective prin includerea sintagmei enunțate anterior în art. 401 alin. (1) CC și îngrădirea prin aceasta a dreptului justițiabilului la acces la justiție, este contrară prevederilor art. 54 alin. (1), (2) și (3) din Constituția RM care garantează că: (1) în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, (2) exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției și (3) prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

Raționamentele enunțate anterior îmi permit să apreciez că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin (1) CC contravine și prevederilor art. 114 coroborat cu art. 115 alin. (1) și (4) din Constituție, care stipulează că justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești (Curtea Supremă de Justiție, curțile de apel și judecătorii) indicînd în același timp că organizarea instanțelor judecătorești, competența acestora și procedura de judecată sînt stabilite prin lege organică.

Menționez că, în situația în care art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC stabilește competența exclusivă a instanțelor de judecată la examinarea cauzelor contravenționale în care agentul constator propune aplicarea sancțiuni cu privarea de dreptul de a deține anumite funcții, iar art. 313 din CC prevede o astfel de sancțiune, existența sintagmei „(...) art. 313 (...) se

examinează de Centrul Național Anticorupție” în art. 401 alin. (1) CC (care prin sine însuși acordă dreptul CNA de a soluționa cauze intentate potrivit semnelor contravenției prevăzute de art. 313 CC), încalcă prevederile art. 114, 115 alin. (1) și (4) din Constituție coroborat cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC. Ori, din moment ce a fost stabilită competența exclusivă a instanței de judecată la examinarea unei categorii de cauze, aceasta nu mai poate fi atribuită în competența unor alte autorități.

Luând în calcul argumentele enunțate anterior apreciez că sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC este în contradicție și cu prevederile art. 117 din Constituție. Ori, așa cum a fost deja specificat, atribuirea dreptului de examinare a cauzelor contravenționale inițiate potrivit semnelor contravenției stabilite de art. 313 CC, în competența CNA, în condițiile în care în același timp, art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) CC stabilește competența exclusivă a instanțelor de judecată de examinare a unor asemenea cauze, privează justițiabilul de dreptul subiectiv pe care i-l oferă art. 117 din Constituție, anume de a beneficia de un proces public, în fața instanței de judecată.

Luând în calcul argumentele enunțate, studiind materialele cauzei, consider necesar de a sesiza Curtea Constituțională a RM în vederea examinării excepției de neconstituționalitate a sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC și verificarea corespunderii acesteia cu prevederile art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova, precum și de a suspenda chestiunea referitoare la primirea în procedură a cauzei 4-729/17 pînă la momentul în care Curtea Constituțională se va expune asupra sesizării, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit art. 7 alin. (6) din CPP hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

Instanța de judecată reține că la pct. 72 din HCC nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova este menționat că pornind de la faptul că norma sesizată prin intermediul instituției excepției de neconstituționalitate este supusă controlului de constituționalitate aplicativ la un caz concret dedus instanței de judecată, procedura rezolvării excepției de neconstituționalitate constituie un control concret de constituționalitate.

La pct. 74 din aceeași hotărîre este menționat că procedura de soluționare a excepției de neconstituționalitate presupune parcurgerea a două etape distincte: (1) etapa judiciară, premergătoare, ce constă în invocarea excepției de neconstituționalitate în cadrul unui proces aflat pe rolul unei instanțe judecătorești și pronunțarea judecătorului asupra acestui incident procedural, finalizată eventual cu sesizarea Curții Constituționale;

Potrivit pct. 76 din aceeași hotărîre este menționat că în momentul în care judecătorul ordinar constată sau este invocată de către părți o anumită incertitudine privind constituționalitatea actului aplicabil, acesta este obligat să demareze procesul de exercitare a controlului constituționalității.

Pct. 81 din hotărîrea menționată stabilește că potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului pînă la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Este relevant faptul că reieșind din prevederile art. 453 CC în termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanță, judecătorul verifică competența și, după caz: a) dispune remiterea după competență a dosarului cu privire la contravenție; b) fixează data examinării cauzei contravenționale, dispune citarea părților și altor participanți la ședință, întreprinde alte acțiuni pentru buna ei desfășurare.

Se reține că în condițiile în care cauza contravențională a fost examinată prin decizia emisă de directorul adjunct al CNA la 24 iunie 2017, se impune restituirea cauzei și demersului CNA în adresa ultimului, fără examinare.

O idee similară reiese și din sensul recomandării CSJ nr. 57 din 29 noiembrie 2013 cu privire la examinarea cauzei contravenționale, în care au fost abordate aceleași aspecte prin perspectiva competenței de soluționare a chestiunilor referitoare la soarta corpurilor delictive. Astfel, în această recomandare este menționat că „nu poate fi soluționată chestiunea cu privire la corpurile delictive separat de hotărîrea prin care s-a soluționat cauza contravențională de către autoritatea respectivă. În cazul existenței corpurilor delictive, agentul constator urmează să expedieze cauza contravențională pentru judecare în instanța de judecată, însă, în cazul în care agentul constator își asumă obligația de a examina cauza contravențională în fond, el este obligat să se pronunțe și asupra corpurilor delictive. Dacă agentul constator, examinînd în fond cauza contravențională, nu se pronunță asupra corpurilor delictive și sesizează instanța de judecată pentru rezolvarea chestiunilor cu privire la corpurile delictive, instanța, printr-o încheiere motivată, restituie cauza contravențională, fără examinare, agentului constator, care urmează să se pronunțe și asupra corpurilor delictive”.

Se atestă că în speță problema ridicată de solicitarea CNA este similară cu cea abordată în recomandarea nr. 57.

Practica judiciară de soluționare a acestor chestiuni nu este uniformă, ori se atestă cazuri cînd magistrații primesc în procedură asemenea demersuri și le soluționează rezumîndu-se în a aplica automat sancțiunea stabilită de articolul 313 CC, precum și cazuri în care cauzele contravenționale sunt restituite în adresa agentului constator fără examinare.

Consider că nici una din opțiunile enunțate nu reprezintă soluții corecte în situația descrisă. Ori și într-un caz și în altul, drepturile subiective ale justițiabilului rămîn lezate prin examinarea cauzei sale de către o autoritate, alta decît instanța de judecată. În cazul în care se primește cauza spre examinare (453 b) CC) instanța este în contradicție cu art. 452 CC fiind ținută de efectele deciziei emise de agentul constator, iar dacă restituie cauza fără examinare, este incertă valabilitatea sancțiunii aplicate de agentul constator.

Tranșarea definitivă a acestei situații incerte și efectelor periculoase ridicate de aceasta este posibilă doar prin recunoașterea și declararea neconstituționalității sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC.

Luînd în calcul cele menționate anterior, deoarece norma stabilită de art. 401 alin. (1) CC ca parte a unei legi organice, intră în categoria actelor stabilite de art. 135 alin.(1) lit.a) din Constituție (întrunit pct. 1 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), în condițiile în care excepția de neconstituționalitate a sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC a fost depistată în procesul de soluționare a chestiunii stabilite de art. 453 CC, în cadrul auzei nr. 4-729/17 (întrunit pct. 2 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), deoarece norma stabilită de art. 401 alin. (1) CC și în special sintagma „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din aceasta are o implicație directă la soluționarea de către judecător a chestiunilor stabilite de art. 453 CC (întrunit pct. 3 alin. 82 din HCC nr. 2 din 09.02.2016), în situația în care nu a fost identificată o hotărîre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate, consider

necesar de a ridica în fața Curții Constituționale a RM excepția de neconstituționalitate a sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC și de a solicita verificarea compatibilității acestei norme cu prevederile art. art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova precum și art 6 CEDO.

Luînd în considerație prevederile art. 7 alin. (6) din CPP, indicația expresă cuprinsă la pct. 81 din HCC nr. 2 din 09.02.2016, în situația în care condițiile de la pct. 82 din aceeași hotărîre sunt întrunite, consider necesar de a suspenda chestiunea referitoare la primirea în procedură a cauzei 4-729/17 pînă la momentul în care Curtea Constituțională se va expune asupra sesizării.

În conformitate cu prevederile art. art. 453 și 458 alin. (2) CC

dispun:

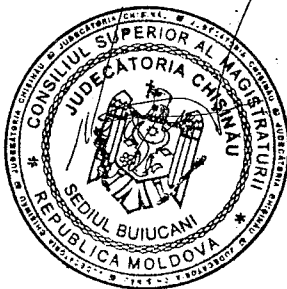
Se sesizează Curtea Constituțională a RM în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a sintagmei „(...) art. 313 (...) se examinează de Centrul Național Anticorupție” din art. 401 alin. (1) CC și verificarea compatibilității acestei sintagme cu prevederile art. art. 20, 21, 54, 114, 115 alin. (1) și (2), 117 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite după competență Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea completată potrivit cerințelor stabilite de Curte.

Se suspendă chestiunea referitoare la primirea în procedură a cauzei 4-729/17 pînă la momentul în care Curtea Constituțională se va expune asupra sesizării.

Încheierea poate fi contestată concomitent cu fondul cauzei.

Judecătorul

Negru Alexandru

